

Zemkopības ministrija

Lauku attīstības pasākumu īstenošana, iespējas un izaicinājumi, kas tiek īstenoti KLP stratēģiskā plāna ietvaros un ārpus tā

Liene Jansone,

ZM Valsts sekretāra vietiece nozaru politikas un tirgus jautājumos

09.06.2026. Rīga

Izaicinājumi lauku apvidos

Infrastruktūra un savienotība
Iedzīvotāju skaita samazināšanās
Paaudžu nomaiņa
Labi atalgotu darba vietu trūkums
Zemāka uzņēmējdarbības aktivitāte
Pakalpojumu pieejamība

Latvijas KLP stratēģiskais plāns 2023.–2027. gadam

Kopējais KLP finansējums laukiem **2,5 mljrd. EUR**,
tostarp 791 milj. EUR paredzēts tieši lauku attīstības pasākumiem

Uzņēmējdarbība

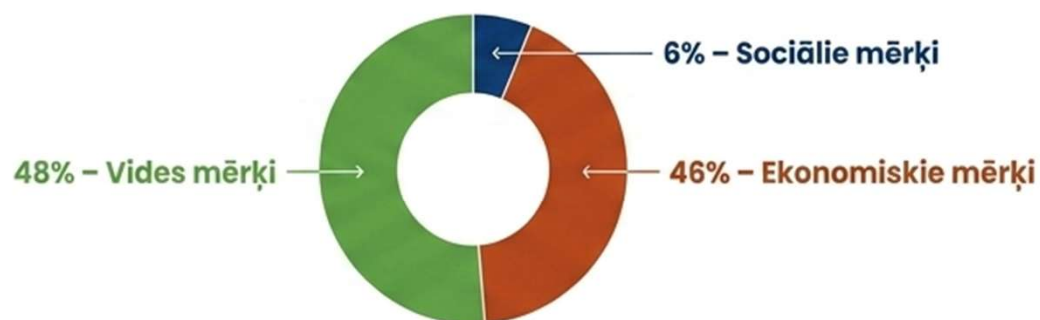
Cilvēki

Vide

Kopienas

Zemkopības ministrija

KLP ieguldījums Latvijas lauku teritoriju attīstībā

Vide, klimats un dabas resursi

- Bioloģiskā lauksaimniecība
- Bioloģiskās daudzveidības saglabāšana
- Klimata un vides mērķu sasniegšana

Paaudžu nomaīņa un cilvēkkapitāls

- Atbalsts jauniem lauksaimniekiem
- Zināšanu pārnese un konsultācijas
- Jaunu uzņēmēju ienākšana laukos

Vietējās kopienas un LEADER

- Vietējo iniciatīvu īstenošana
- Uz vietējām vajadzībām balstīta attīstība
- Sabiedrības iesaiste lēmumu pieņemšanā

Konkurētspējīga uzņēmējdarbība

- Investīcijas saimniecību modernizācijā un pārstrādē
- Produktivitātes un pievienotās vērtības palielināšana
- Darba vietu saglabāšana un radīšana

Inovācijas un sadarbība

- Jaunu risinājumu ieviešana
- Sadarbības projekti
- Zināšanu un tehnoloģiju pārnese

Zemkopības ministrija

LEADER pieeja - vienīgais KLP instruments, kur vietējās kopienas pašas nosaka attīstības prioritātes un pieņem lēmumus par finansējuma izmantošanu.

LEADER teritorija ir visa Latvijas teritorija, izņemot valstspilsētas

UZŅĒMĒJDARBĪBAS UZSĀKŠANA UN ĀTTĪSTĪBA

487 projekti

12,1 milj. EUR publiskais finansējums

SABIEDRISKĀ LABUMA PROJEKTI

(tostarp 116 vienreizēji maksājumi 'Jauniešu iniciatīvas' ietvaros)

679 projekti

12,8 milj. EUR publiskais finansējums

33 VRG

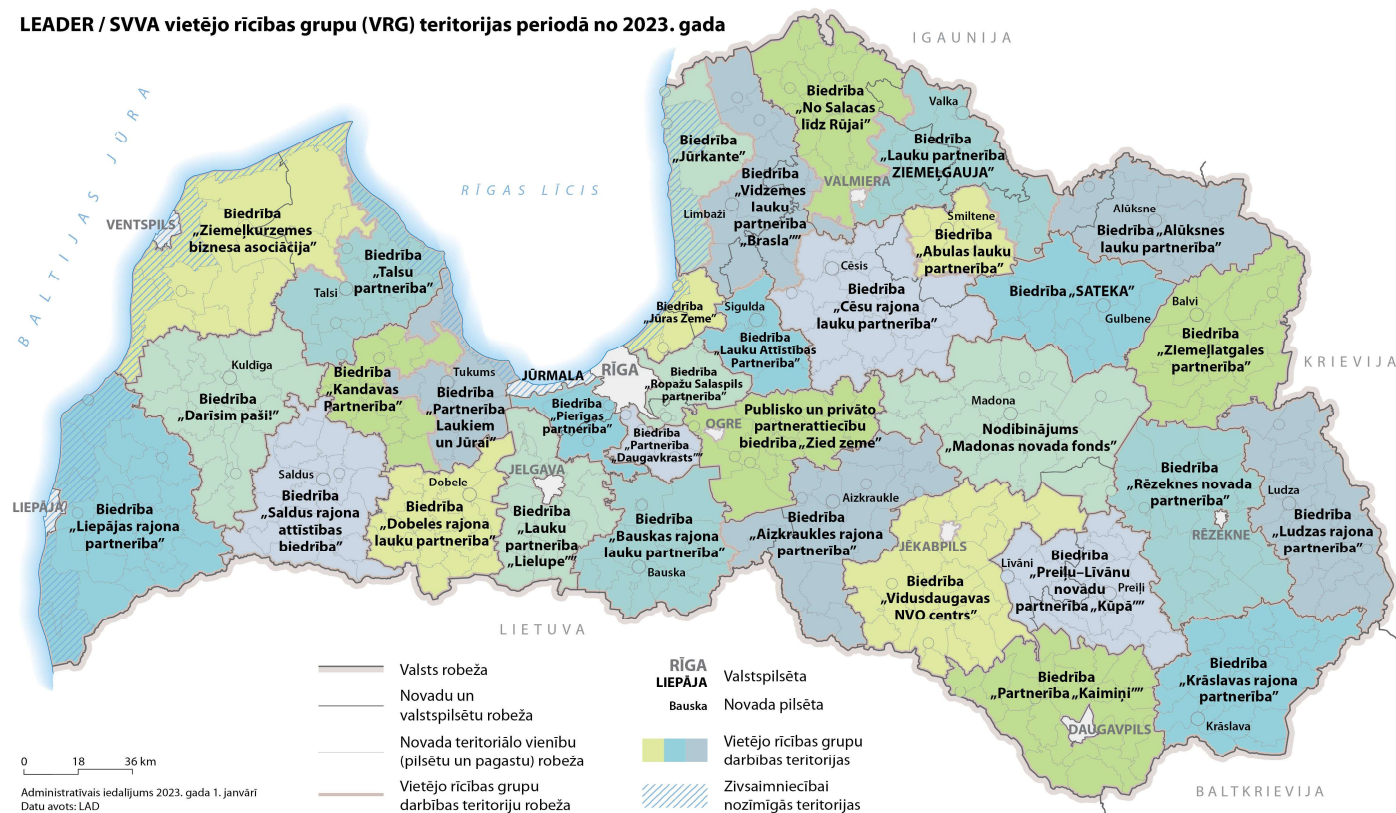

1 985 jaunas darbavietas piecu gadu periodā

58,5 milj. EUR kopējais finansējums (7% no ELFLA)

LEADER / SVVA vietējo rīcības grupu (VRG) teritorijas periodā no 2023. gada

Ko LEADER/SVVA sniedz lauku iedzīvotājiem?

Iespēju pašiem noteikt lauku attīstības virzienus, iesaistoties lauku teritorijas vajadzību noteikšanā un lēmumu pieņemšanā - īstenot uz vietējām vajadzībām balstītu vietējās attīstības stratēģiju

Iespēju attīstīt uzņēmējdarbību, radīt jaunus produktus un pakalpojumus, radīt inovācijas

Jaunu skatījumu uz lauku dzīves apstākļiem un iespējām, un iespēju veidot vai uzlabot lauku iedzīvotājam nepieciešamos pakalpojumus pēc iespējas tuvāk dzīves vietai

Iespēju rūpēties par lauku teritorijai raksturīgās kultūras un dabas vides, tradīciju saglabāšanu un saudzīgu (ilgtspējīgu) izmantošanu

Veido piederības sajūtu un lepnumu par savu teritoriju un vairo iespējas lauku teritorijās (īpaši jauniešiem)

Dod iespēju paplašināt zināšanas, iegūt prasmes, iedvesmoties, uzzinātu citu pieredzes stāstus un dalīties savā pieredzē

Pieredzējušas 33 vietējās rīcības grupas, savas vietas patrioti, ar degsmi darboties un dot ieguldījumu savas teritorijas attīstībā

Lauku telpas ekosistēma – ko sagaida dalībnieki?

No veiktās Lauku telpas attīstības stratēģijas vajadzību priekšizpētes

Lauku iedzīvotāji

- Sakārtota, apdzīvota lauku telpa
- Darbs, pakalpojumi, infrastruktūra, izglītība, veselība
- Drošība par nākotni
- Iesaiste stratēģijā

Pašvaldības

- Vienota izpratne par stratēģiju
- Attīstības potenciāla apzināšana
- Prasme un piemēri kā attīstīt savu identitāti un vietas pievilcību
- Apdzīvotības pieaugums

Uzņēmēji

- Stabila ilgtermiņa stratēģija
- Darbaspēka pieejamība
- Infrastruktūra uzņēmējdarbībai
- Ieinteresēta attieksme un dialogs

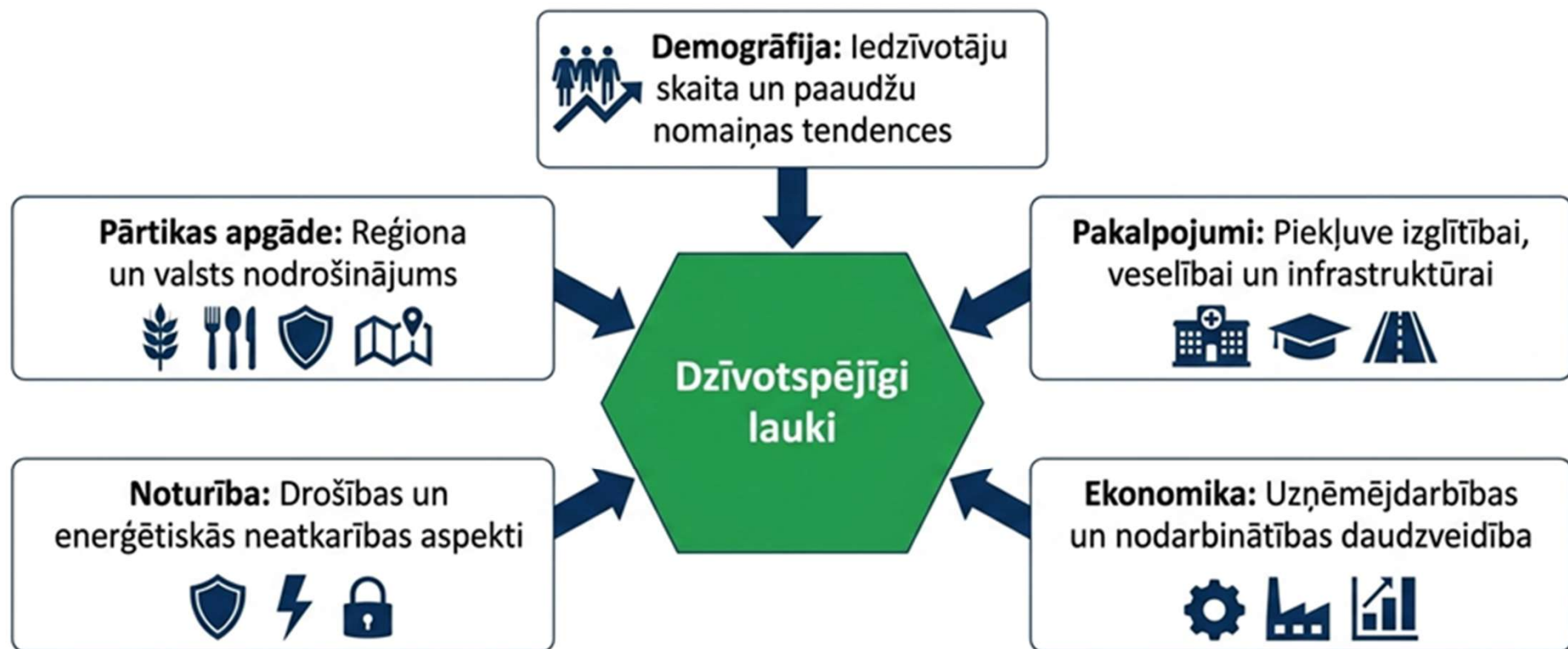

VRG

- Vienota nacionālās un reģionālās vīzijas izpratne
- Dialogs dažādos līmeņos
- VRG lomu un uzdevumu paplašināšana integrētas vietējās attīstības īstenošanā

Lauku attīstība ir ievērojami plašāka nekā lauksaimniecība

Mūsdienu lauku teritoriju izdzīvošana un izaugsme pieprasa risināt visus šos elementus vienlaikus.

Izaicinājumi un iespējas

- Lauku telpa nav definēta kā **īpaša specifiski mērķtiecīgi** attīstāma Latvijas valsts attīstības neatņemama sastāvdaļa (nav definēta ne nacionālā, ne reģionālā līmenī).
  - Lauku telpai nav **vienota** interešu pārstāvniecība.
  - Trūkst koordinētas starpnozaru rīcības.
- KLP sniedz būtisku ieguldījumu lauku attīstībā, tomēr vairāki jautājumi prasa koordinētu **vairāku politiku un finansējuma instrumentu iesaisti:**

Veselības aprūpe

Izglītība

Mājokļi

Mobilitāte

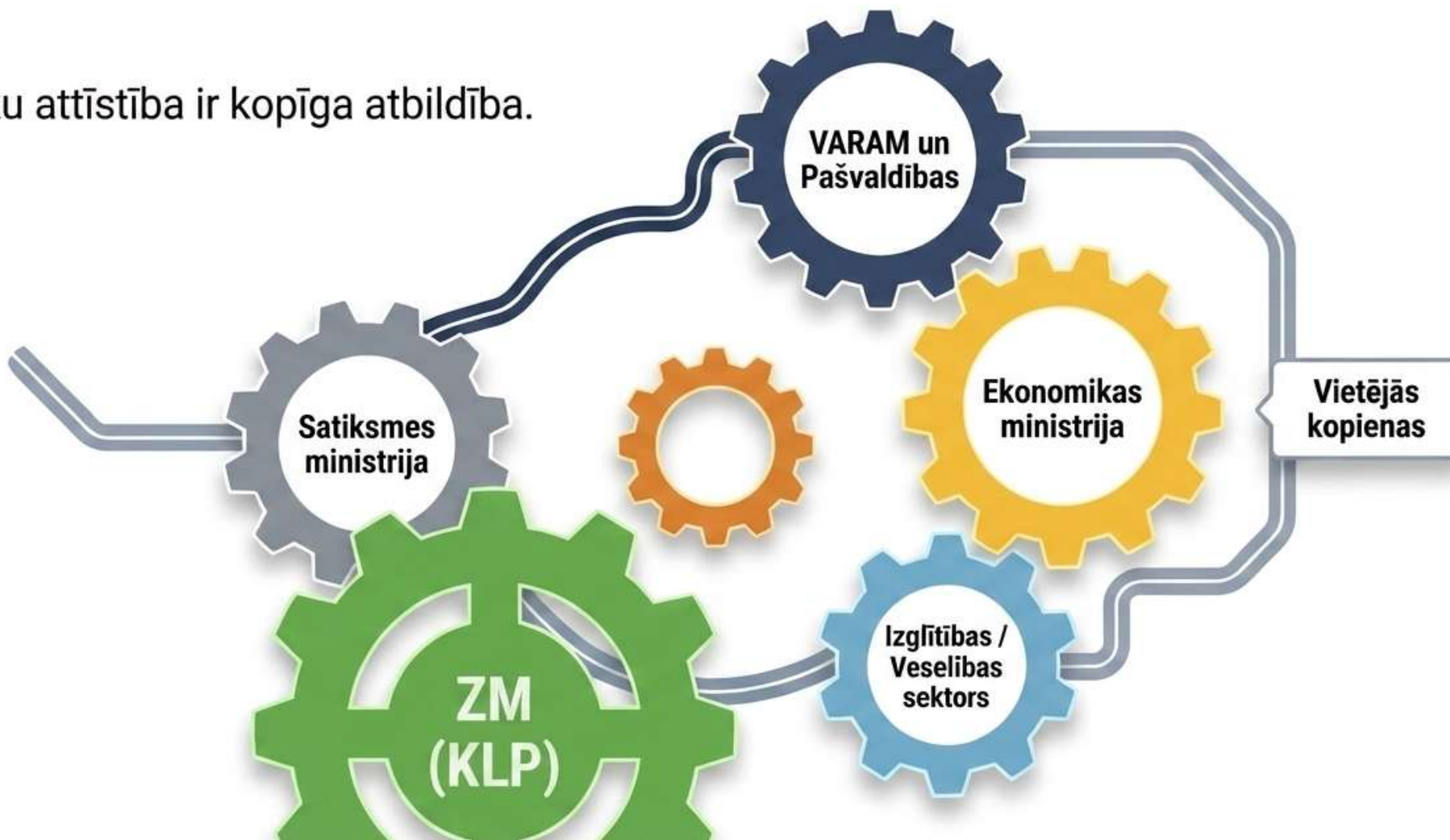

Digitālā infrastruktūra

Sociālie pakalpojumi

Lauku attīstība ir kopīga atbildība.

Lai pilnvērtīgi risinātu lauku telpas izaicinājumus un izmantotu iespējas, ir **nepieciešams stiprināt starpnozaru sadarbību.**

Nākotnes lauku attīstības prioritātes

Vietējās ekonomikas stiprināšana un pievilcīga dzīves telpa

01

Ekonomiskā attīstība

- Uzņēmējdarbības attīstība
- Darba vietu radīšana
- Vietējā ražošana

02

Pakalpojumu pieejamība

- Risinājumi pakalpojumu pieejamībai
- Kopienas iniciatīvas
- Viedi risinājumi

03

Mājokļi un infrastruktūra

- Mājokļu nodrošinājums
- Infrastruktūra, tostarp interneta pieejamība
- Vietējie ceļi

04

Diferencēta pieeja teritorijām

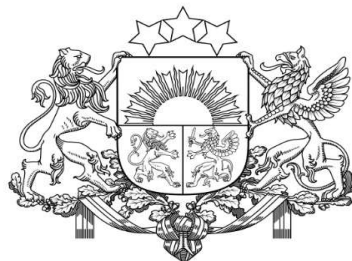
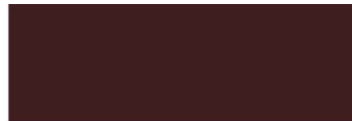
- Teritorijas vajadzībās balstīta pieeja
- Vietas unikālās vajadzības un potenciāls
- Prioritāte attālākie reģioni
- Pierīgas ietekmes efekts

Mērķets
finansējums

Rezultātos balstīta
pieeja

Ciešāka
koordinācija

Teritoriālā
diferenciācija

Zemkopības ministrija

Paldies par uzmanību!

